

40

ANYS
DE FORMACIÓ
ARTÍSTICA
AL PRAT

APRENTENT
AMIRAR
APRENTENT
AFER

Organitza:

elprat.cat/festamajor

Ajuntament del
Prat de Llobregat

Educació i cultura, un binomi indestriable per a la formació de les persones, fonamental per conformar en valors i compromisos col·lectius la ciutadania. Aquesta no és una tasca fàcil, però a fer-la, s'hi ha implicat molta gent que hi ha cregut, i hi continua creient i treballant dia rere dia.

És en aquest compromís que hem de celebrar els 40 anys de formació artística al Prat, personificats en el que avui és l'Escola d'Arts del Prat, gestionada per l'Associació Amics de l'Art del Prat.

S'ha seguit una llarga trajectòria de treball, continuació d'aquell projecte iniciat l'any 1976 de la mà de l'artista Josep Mayol i en el qual es van implicar personalitats reconegudes de la nostra ciutat com els creadors Fermí Marimón i Àngel García.

Aquella modesta Escola de Dibuix i Pintura, ubicada al llavors anomenat Casal de Cultura, va néixer amb una vocació de servei en el camp de la cultura, en un moment en què la ciutat creixia a un ritme molt ràpid i en què calia omplir les mancances de serveis.

L'Escola volia apropar l'art a ciutadans de diferents edats i continua, dècades després, amb aquest objectiu fonamental d'ensenyar, d'educar, una tasca que com bé ens diuen els seus responsables, té dos pilars: aprendre a mirar i aprendre a fer.

Aprendre a mirar i a fer, uns conceptes aplicats en un sentit ampli que va més enllà de les tècniques i les disciplines artístiques. Un aprendre que ultrapassa l'àmbit de la formació, per ensenyar a obrir les mirades cap el que ens envolta i sense límits, sense perdre de vista la ciutat.

En aquesta tasca, la de formació en les arts plàstiques, també hi han contribuït altres persones de la ciutat des de diferents espais i àmbits.

Reflexió, diàleg, experiències... són algunes de les paraules que ens proposa aquesta exposició de recorreguts personals i col·lectius que, a través, d'alguns dels seus protagonistes, ens farà recordar i celebrar aquests 40 anys d'història.

Moltes felicitats a tots i totes els que heu fet, i feu, possible aquest somni. Per molts més anys!

atge a Nieto

de 1975, començant a tornar a les golfes del Casal Cultural l'Escola de Dibuix i Pintura, amb pocs recursos, amb el suport d'algunes de les mestres de l'Escola de Dibuix i Pintura. Durant els anys l'Escola s'ha anat consolidant i encara hi ha què fer i ocupar per les diferents carnes i gèneres, o per

L'ESCOLA DE DIBUIX DEL CASAL S'HA FET PETITA

L'Associació d'Amics de l'Art del Prat proposa organitzar un taller de dibuix i pintura per a tots els que ho vulguin aprendre. El taller s'organitzarà el proper 12 de desembre a les 10 del matí a l'Escola de Dibuix i Pintura del Casal Cultural. El taller està dirigit per la professora M. Teresa Batllori i comptarà amb la col·laboració de l'Associació d'Amics de l'Art del Prat.

L'Escola de Dibuix i Pintura, 20 anys al servei de la ciutat

Des de 1975, començant a tornar a les golfes del Casal Cultural l'Escola de Dibuix i Pintura, amb pocs recursos, amb el suport d'algunes de les mestres de l'Escola de Dibuix i Pintura. Durant els anys l'Escola s'ha anat consolidant i encara hi ha què fer i ocupar per les diferents carnes i gèneres, o per

Conveni entre l'Ajuntament i l'Escola de Dibuix i Pintura

Als finals del mes de desembre, l'alcalde de El Prat, Lluís de l'associació Amics de l'Art, Àngel García, i les representacions del Centre Cultural El Remolar per signar un conveni de col·laboració entre l'Ajuntament i l'Escola de Dibuix i Pintura de la nostra ciutat, gestionada per Josep Mayol. A l'acte hi van assistir tots els socis fundadors de l'associació. Per part de l'Ajuntament hi van assistir l'Alcalde, Antoni Rodas, i el cap de gabinet, Josep Mayol.

UNZIP
MUNICIPI D'EL PRAT DE LLOBREGAT

CONVOCATORIA DARTS VISUALS UNZIP 2016

5 ANYS DE 2000 € PER A PROJECTES:
FOTOGRAFIA I SOCIETAT
ART AL BARRI
PROJECTE D'ESPECIALITAT
PROJECTE ART I EDUCACIÓ

M. Teresa Batllori: "Serà difícil perdre el contacte amb la quixalla"

Després de la decisió després de 18 anys d'ensenyar als més joves

Organització d'activitats

Generació d'activitats per a la ciutat...

#Sucret
Performance art

ÍNDEX

Pròleg	6
Capítol I	
L'Escola Municipal de Dibuix i Pintura a les golfes de la Torre Balcells (1976-1983)	8
Relacions institucionals	9
Els inicis del Taller de Ceràmica (1986)	10
Exposició d'Artistes Joves Creadors (1985-1989)	11
Polítiques culturals als primers ajuntaments democràtics	12
Aprenent amb el Concurs de Còmic (1986-1994)	13
Capítol II	
Aprenent amb l'Agrupació fotogràfica Prat (des de 1984)	14
L'Estudi Maite Marín (1987-2004)	15
Entre l'Escola Municipal de Dibuix i Pintura i l'Escola d'Arts (1984-1998)	16
Aprenent a "Peraustrínia 2004" (1986-1989)	18
Aprenent a les exposicions de Sant Jordi a la Sala d'Art Josep Bages (1986-1992)	19
Capítol III	
Joves creadors transitant entre El Lloro i La Capsa (1986-1997)	20
Noves línies expositives i educatives a la Sala d'Art Josep Bages (1995-1998)	21
La creació de l'Associació d'Amics de l'Art del Prat (1995)	22
Noves polítiques culturals i nous equipaments (1991-2003)	23
Aportacions docents amb els més joves de l'Escola d'Arts del Prat (1997-2012)	24
Aprenent amb el servei educatiu a la Sala d'Art Josep Bages (1998-2006)	25
Capítol IV	
Taller J. L. Margrà (des de 2010)	26
Taller de Pintura i Manualitats (des de 2008)	27
Espai Tataricum (2011-2015)	28
Entre serveis educatius i trobades d'artistes a la Sala d'Art Josep Bages (2008-2011)	29
"Gallum Gallum" (2010)	30
L'Escola d'Arts del Prat dels més juniors (a l'actualitat)	31
Capítol V	
Aprenent amb trobades d'artistes. /UNZIP Arts Visuals al Prat (des de 2011)	32
"Coordenades" (2012-2013)	33
Polítiques de formació i sinergies (2007-2016)	34
L'Escola d'Arts del Prat dels més sèniors (a l'actualitat)	35
El Taller de Cinema a l'Escola d'Arts del Prat (des de 2011)	36
Una mirada entorn a l'Associació d'Amics de l'Art del Prat (a l'actualitat)	37
Crèdits de l'exposició	38

Coincidint amb el 40è aniversari de la creació de l'antiga Escola Municipal de Dibuix i Pintura, l'exposició "Aprent a mirar, aprenent a fer" recull una sèrie d'experiències educatives entorn a l'ensenyament de les arts visuals i plàstiques desenvolupades durant les últimes quatre dècades a la nostra ciutat.

La present ordenació historiogràfica és una excusa per re-pensar els trànsits viscuts per aquells i aquelles que van formar part de la vida educativa i artística. Han estat diversos els llocs i les trajectòries; a vegades caracteritzats per posicions d'afinitat, d'altres per situacions de diferència sobre allò que s'ha de fer a l'hora d'ensenyar i aprendre. Sigui com sigui, segurament, tothom qui ha format part d'aquesta història s'ha aproximat a l'àmbit de l'Educació Artística per la mateixa raó: per la satisfacció que suposa compartir allò que coneix i domina amb altra gent que, amb voluntat d'aprendre, està àvida de vivències noves. Lluny de crear distàncies innecessàries, l'exposició tracta de provocar la reflexió, el diàleg i l'aprenentatge a partir de les experiències pròpies i alienes; perquè, d'alguna manera, la convivència en la diversitat —també intel·lectual entorn a la formació en arts visuals— és una qualitat que enriqueix la nostra manera de posicionar-nos a l'hora de fer front a nous desafiaments i ens permet anar més enllà de les nostres zones de confort.

Aquesta exposició és fruit d'un treball d'indagació que té l'origen en dos àmbits interconnectats: d'una banda, el context documental d'arxiu ha reunit material rellevant (actes municipals, fotografies, publicacions a diaris, cartells

d'exposicions, obres artístiques, etc.) i, de l'altra, dins de l'àmbit experiencial, s'han fet 45 entrevistes enregistrades videogràficament a alguns dels personatges que han protagonitzat les històries de la formació artística al Prat. Evidentment, no hi apareixen ni tots els documents ni les experiències de tothom que recorda haver viscut algun moment clau; de fet, la mostra presenta menys del 10% del material catalogat, i una petita part d'allò argumentat a les més de 19 hores gravades de converses amb professors, artistes, educadors, alumnes, regidors de cultura, gestors i tècnics municipals.

L'exposició està articulada en dues parts:

La primera desplega una sèrie d'elements, obres artístiques, materials diversos i mapes que cartografiem i situen algunes de les històries de formació artística a la nostra ciutat. I com que aprendre va més enllà d'allò que s'esdevé a les aules i tallers, es va decidir distingir quatre àmbits de coneixement i aprenentatge: els tallers, l'espai públic, el context expositiu, i els entorns emergents.

- L'àmbit "Aprent als tallers" aplega visualment experiències d'aprendre dins de les aules i tallers. Té com a punt de partida la creació de l'antiga Escola Municipal de Dibuix i Pintura l'any 1976 i la seva transformació en Escola d'Arts a mitjan anys noranta. La mostra reuneix alguns tallers emergents a la ciutat i la diversitat de formes amb què van dur a terme les seves tasques.

- El segon dels àmbits reconeix l'espai públic com un lloc d'aprenentatge

a través de les arts, a la vegada que configura el paisatge visual del Prat. En aquest sentit, es presenten, d'una banda, les repercussions educatives relacionades amb obres escultòriques i, de l'altra, el caràcter efímer de la pintura mural i de les pràctiques performatives portades a terme en temps més recents.

- L'apartat "Aprentent als espais d'exposició" mostra visualment diversos espais expositius de la ciutat i s'acosta a alguns dels seus moments més significatius; d'alguna manera, es visualitzen trajectòries d'experiències educatives que, principalment durant els últims 20 anys, han tractat de convertir-los en llocs on aprendre de visites comentades, xerrades i col·loquis, trobades d'artistes, acompanyament i assessorament professionalitzador, etc.

- L'àmbit "Aprentent a l'emergència" es fa ressò del paper que han tingut alguns esdeveniments que han motivat per aprendre en diversos contextos; reflecteix des dels trànsits inicials que van aparèixer en forma de concursos populars i experiències culturals entorn a les arts, fins a moments actuals implicats en pràctiques participatives i col·laboratives que sorgeixen de les relacions entre els artistes locals.

La segona part de l'exposició "Aprentent a mirar, aprenent a fer" és un documental editat a partir de les 45 entrevistes enregistrades videogràficament. Dividit en 5 capítols, recull petits *clips* que narren experiències educatives diverses en primera persona, reconstrueix així la memòria col·lectiva entorn a l'ensenyament de les arts visuals i plàstiques. Els 29 *clips* que s'han produït,

com si de peces d'un puzzle es tractés, retraten fragments del mapa formatiu en què, evidentment, han quedat espais per mostrar i continuar explorant.

El present catàleg exposa, en forma de ressenya, cada un dels *clips*.

Capítol 1

L'ESCOLA MUNICIPAL DE DIBUIX I PINTURA A LES GOLFES DE LA TORRE BALCELLS (1976-1983)

12' 10"

L'Escola Municipal de Dibuix i Pintura va ser una d'aquelles iniciatives particulars i aïllades que va aparèixer durant els últims anys del Patronat Municipal de Cultura y Deportes. Funcionant amb el suport de l'Ajuntament, es va ubicar a les golfes del Casal de Cultura (ara Torre Balcells) l'any 1976, amb la direcció altruista de Josep Mayol i Collell. Aquells tallers estaven oberts de dilluns a dijous de sis a vuit del vespre, i oferien classe de dibuix i pintura a adults i a nens i nenes en sortir de col·legi.

Bàsicament, s'hi aprenien tècniques tradicionals des d'una vessant de producció artística; els models de làmina, natures mortes i escultures d'escaiola, i l'ús de llapis, de carbonet i de pintura a l'oli van caracteritzar l'ensenyament dels primers cursos. L'Escola estava organitzada de manera que, segons s'anava aprenent, es passava a una aula superior on el grau de dificultat augmentava. Tal com recorden alguns alumnes de l'Escola a les golfes, l'objectiu era poder pintar a l'oli després de superar els diferents tallers de dibuix.

Amb el temps, l'augment del nombre d'alumnes va comportar la incorporació de nou professorat que va acompanyar Josep Mayol en les tasques docents. Mentre ell es concentrava a les classes de pintura, es van incorporar Pietat Piñera, per impartir el Taller de Dibuix del Natural, i Fátima Hernández,

Teresa Batllori i Arantxa Remírez, per treballar amb els més petits. Eren temps de sortir fora a dibuixar el carrer Ferran Puig, de participar al concurs infantil de la Festa Major, de dibuixar les masies del Prat, de preparar cartells dels galls per a la Fira Avícola, de dibuixar avions, etc. Mentrestant, els alumnes més avantatjats de pintura preparaven les seves primeres exposicions i participaven a la incipient Exposició Col·lectiva d'Artistes Locals. Tot això amenitzat amb excursions que reunien fins a vuit autocars per visitar algun museu de Girona i passejar després d'un bon dinar.

El juny del 1983 es va impartir l'última classe de dibuix i pintura a les golfes del Casal de Cultura; l'Escola havia quedat petita.

RELACIONS INSTITUCIONALS

5' 32"

Durant els darrers quaranta anys, les relacions entre l'Escola i la institució municipal han canviat significativament; des d'uns inicis en què es creaven vincles d'ajut i sosteniment, passant per actuacions de regulació i reglamentació, fins a arribar a un moment d'autogestió i col·laboració. Totes les fases han tingut els seus protagonistes i les seves polítiques culturals que procuraven d'ajustar-se als contextos socials i culturals del moment.

ELS INICIS DEL TALLER DE CERÀMICA

3' 01"

El Taller de Ceràmica emergeix l'any 1986 de la iniciativa de Manolita Sanz (responsable Municipal de Cultura i Esports) i d'Elisa García (fins al moment professora del Taller de *Mail-Art* i del Taller de Mitjans Alternatius). L'espai de treball es va situar a les dependències del primer pis de la Torre Muntadas, però el mal estat de l'edifici va provocar que aviat —en temps de remodelació del palauet—, es reubiqués al Centre Cultural Marina, a la plaça de Blanes. Bàsicament, en aquella època, els cursos tenien l'objectiu d'ensenyar diverses tècniques relacionades amb la construcció de peces ceràmiques i estaven dirigits a tot

tipus d'alumnat. Al Centre Cultural Marina és on es va consolidar el funcionament del Taller de Ceràmica i on es va unir amb el Taller d'Esmalts, i a partir d'aleshores han anat plegats.

EXPOSICIÓ D'ARTISTES JOVES CREADORS

5' 12"

El mes de juliol de l'any 1985, per iniciativa de Mariano Ríos i de la Regidoria de Joventut, es va celebrar la primera exposició d'Artistes Joves Creadors a la Sala d'Art Josep Bages. Inscrita dins de les activitats programades a l'Estiu Jove, la mostra s'afermava com a un lloc alternatiu i experimental, on els artistes s'apropriaven d'un espai que, en un principi,

estava destinat a ser galeria pictòrica. Juntament amb Mariano Ríos, l'exposició havia estat organitzada per Paco Gómez, Elisa García i Olga Zamora, en les seves primeres convocatòries (1985-1989). Aquest només va ser l'inici d'una trajectòria que va portar la mostra per diferents ubicacions (es va moure per l'espai expositiu d'El Lloro i de La Capsa) fins a finals de la dècada dels noranta, de la mà de Xavi Gimenez i Berta Xirinachs.

POLÍTIQUES CULTURALS ALS PRIMERS AJUNTAMENTS DEMOCRÀTICS (1976-1991)

6' 00"

S'iniciava la transició política, plena de desafiaments, en una ciutat on gairebé tot estava per fer i refer. La difícil conjuntura social i la manca d'equipaments culturals van contextualitzar algunes de les polítiques desenvolupades fins al moment, més atentes a iniciatives incipients i immediates de determinades entitats, que a plans d'actuació logísticament coordinats. Una estructura municipal heretada del franquisme, constituïda a partir de *Patronatos*, va desaparèixer sota la regidoria de Josep Pérez Moya, al llarg de la segona

legislatura democràtica. Així es va donar peu a noves maneres d'actuar i es van deixar enrere estratègies que simplement ajudaven iniciatives aïllades, amb l'objectiu de consolidar polítiques culturals que, potenciant les singularitats, busquessin espais compartits dins de la diversitat del territori.

APRENENT AMB EL CONCURS DE CÒMIC

3' 42"

L'emergència i l'èxit del Taller de Còmic impartit per Toni García van comportar la creació del Concurs de Còmic Ciutat del Prat, el 1986. Aquell concurs modest als seus inicis, es va convertir en referència obligada, va reunir un gran nombre de participants i va mostrar obres d'un alt nivell de producció. Durant les vuit edicions que se'n van convocar, es va consolidar com a un lloc de trobada d'artistes de tot l'estat espanyol.

Sota la coordinació de Toni García, hi havia un equip de gent que donava suport a les tasques de logística del concurs: d'una banda, els alumnes del Taller de Còmic, que col·laboraven en els muntatges expositius i, de l'altra, dibuixants professionals de prestigi, que formaven part del jurat. Entre altres, en van ser membres: Àngel García, Andreu Balcells, Bernard Serrat, el Joso, el Rojo, etc.

El concurs va arribar a la seva última edició l'any 1996. Va tancar definitivament amb una exposició retrospectiva amb el títol "108 anys de Còmic" l'any 1999. També es va publicar un fanzín amb el mateix títol on es recollien les obres premiades en les quatre darreres convocatòries.

Capítol 2

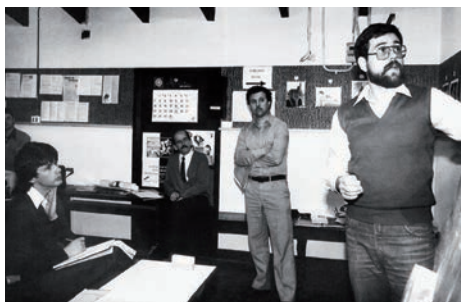
APRENENT AMB L'AGRUPACIÓ FOTGRÀFICA PRAT (des de 1984)

3' 59"

Entre altres iniciatives particulars, l'any 1984 es va crear l'Agrupació fotogràfica Prat. L'Ajuntament va donar suport a la proposta cedint-los l'espai de les golfes de la Torre Balcells, el mateix que recentment havia deixat buit l'Escola Municipal de Dibuix i Pintura. A part de consolidar-se com a lloc de trobada de fotògrafs locals, l'Agrupació organitzava cursos en què s'ensenyaven els usos de materials diversos (càmeres rèflex, objectius, ampliadores...), les tècniques de

revelat en blanc i negre, les estratègies de composició fotogràfica, etc. Aquelles classes van aportar una sèrie de coneixements que sens dubte van fer créixer la qualitat de les produccions fotogràfiques, així com el nombre d'aficionats a la nostra ciutat.

L'Agrupació fotogràfica Prat va acabar de trobar el seu lloc definitiu al Centre Cívic Jardins de la Pau. Durant aquests anys, és rellevant la consolidació del Concurs Nacional de Fotografia PRATIMAG, que enguany celebra la 33a edició.

L'ESTUDI MAITE MARÍN (1987-2004)

5' 07"

Maite Marín va inaugurar el seu estudi l'any 1987, amb l'objectiu d'impartir classes de dibuix i pintura. L'origen de la seva iniciativa es troba en la voluntat d'ensenyar, d'una manera propera, tècniques i estratègies de producció artístiques. A les seves classes sempre hi va haver un bon clima de treball que motivava les seves estudiants a seguir avançant en els aprenentatges per sumar habilitats i coneixements.

Freqüentment, portava col·laboradors convidats especialistes en tècniques concretes perquè completessin la seva tasca. També va tenir col·laboradors permanents, com va ser el cas de David Allende, que va treballar amb els més joves impartint classes de dibuix i de còmic des de l'any 1991 fins al 1993.

Era habitual organitzar visites a museus i exposicions de prestigi nacional i internacional, que donaven sentit a la formació que impartia i obrien la mirada de l'alumnat.

ENTRE L'ESCOLA MUNICIPAL DE DIBUIX I PINTURA I L'ESCOLA D'ARTS DEL PRAT

14' 34"

L'Escola Municipal de Dibuix i Pintura es va traslladar al segon pis de les dependències del carrer Ignasi Iglesias a l'inici del curs 1983-1984. La nova Escola ampliava espais i també nombre d'alumnes. Per cobrir la demanda, aviat es va incorporar nou professorat: Isabel Carballo (Dibuix del Natural), Toni García (Taller de Còmic), Joan Jordà (substituint Pietat Piñera al Taller de Dibuix del Natural), Fernando Herraiz (Dibuix Infantil), Rodolfo Valero (Pintura), i Diego López Santana (substituint Fátima Hernández a Dibuix Infantil). L'espai s'adequava a les demandes d'una escola que creixia desmesuradament.

Encara sota una trajectòria tradicional, mantenia la seva estructura basada a anar superant cursos per arribar, finalment, als tallers de pintura. Trencant aquesta línia, és rellevant recordar la creació del Taller de Còmic, a càrrec de Toni García, el curs 1984-1985. L'espai reduït de l'aula no va impedir l'èxit d'aquelles classes a les quals assistien alumnes de diverses edats i interessos.

Però l'èxit de l'Escola va fer que es tornés a quedar petita. Llavors, l'Ajuntament va planificar un trasllat definitiu al Centre Cultural El Remolar, que es va portar a terme durant dos cursos (1988-1990); dos anys en què els tallers dels alumnes més petits i dels grans van romandre separats. El Taller de Còmic, el d'Iniciació al Natural i els grups de Dibuix Infantil, transitòriament, es van ubicar

als locals dels antics jutjats, al carrer Mossèn Cinto Verdaguer (al carrer dels tarongers). D'altra banda, els grups de Pintura i de Dibuix del Natural es van traslladar a l'inici del curs 1989-1990 a les dependències del Remolar a mig reformar.

La unificació dels tallers de l'Escola Municipal de Dibuix i Pintura al Centre Cultural El Remolar, l'octubre de 1990, va provocar una nova oferta de grups i horaris. Es consolidaren tres torns a cada taller, mentre que les classes dels més grans començaven a primera hora de la tarda. Amb el temps, els divendres, es van iniciar un grup de Pintura per a Joves, impartit per Diego López, i un altre de Dibuix de Model, impartit per Rodolfo Valero.

Amb la creació de l'Associació d'Amics de l'Art del Prat l'any 1995, l'Escola Municipal de Dibuix i Pintura i el Taller de Ceràmica i d'Esmalts passen a formar part del mateix equip; a partir d'aquell moment, es va crear l'Escola d'Arts del Prat, que tenia davant seu nous reptes i nous desafiaments.

Es potencien activitats que a poc a poc configuren altres maneres de treballar; sortides culturals, visites a exposicions, formes d'apropiar-se de l'espai de l'aula, relacions d'aproximació, etc. vénen acompanyades de l'ensenyament de noves tècniques i llenguatges artístics.

APRENT AMB "PERAUSTRÍNIA 2004" (1986-1989)

4' 10"

"Peraustrínia 2004" va ser un llargmetratge d'animació produït per Fermí Marimón i dirigit per Àngel García, realitzat al Prat. La pel·lícula es va convertir en una plataforma d'aprenentatge per als artistes de la nostra ciutat, especialment per a alguns alumnes i professors de l'antiga l'Escola Municipal de Dibuix i Pintura.

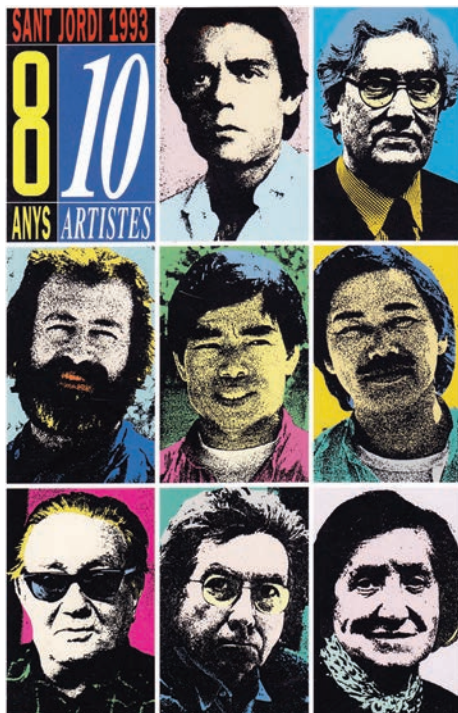
La col·laboració va permetre aprendre les tècniques d'animació i va afavorir les trajectòries professionals dels membres de l'equip de l'Escola. A l'estudi situat al carrer de Ferran Puig, van iniciar les seves carreres professionalistes com Toni García, actual director creatiu de BRB/Screen 21; Javier Galán, actual director creatiu de Peekaboo Animation; i Fernando Herraiz que, després de treballar de dibuixant d'animació fins al 2003, va iniciar la seva carrera acadèmica com a docent/investigador a la Facultat de Belles Arts de la Universitat de Barcelona.

APRENT A LES EXPOSICIONS DE SANT JORDI A LA SALA D'ART JOSEP BAGES (1986-1992)

3' 46"

Després de la desaparició dels *Patronats Municipales*, un equip liderat per Josep Pérez Moya (regidor de Cultura) i Manolita Sanz (responsable de Cultura i Esports) va reformular les polítiques culturals. Entre altres actuacions, a la Sala d'Art Josep Bages (Torre Muntadas) es reconduïa la línia expositiva. Un punt d'inflexió va ser la mostra de Joan Pere Viladecans l'any 1986; era la primera de vuit exposicions de creadors amb reconegut prestigi internacional que, per Sant Jordi, exposaven a la Sala. Anualment —fins al 1992—, hi van passar artistes com Albert Ràfols-Casamada, Josep Guinovart, Manuel Álvarez, Kazuto Kuetani, Yoshin Ogada, Janos Stryk, Joan Brossa, Antoni Tàpies i Maria Girona. Allò important del gir va ser el caràcter educatiu que venia a acompanyar aquelles exposicions. Es van desenvolupar xerrades que contextualitzaven les mostres i diversos tallers que apropaven l'obra exposada a la gent de la ciutat. Elisa Garcia i Imma Penedès van ser les responsables de preparar i desenvolupar les activitats associades a les exposicions.

Capítol 3

JOVES CREADORS TRANSITANT ENTRE EL LLORO I LA CAPSA (1986-1997)

3' 32"

A part dels serveis que prestava als joves de la ciutat, als anys vuitanta i noranta, El Lloro cedia els seus espais com a alternativa a la Sala d'Art Josep Bages. Coordinat per Xavi Gimenez es tractava de crear un context de relació entre els joves que treballaven en arts visuals dins d'una línia contemporània.

El Lloro també va acollir l'Exposició de Joves Creadors quan Mariano Ríos (1985-1989) va deixar la coordinació, fins a la desaparició

de la mostra, moment en què es feien servir les dependències de La Capsa, a finals dels noranta.

Vinculat als joves artistes locals, durant el mes de juliol de 1997, a La Capsa, va tenir lloc un esdeveniment d'una rellevància especial: les Jornades d'Art Contemporani, gestionades per Xavi Gimenez des de l'Ajuntament, i coordinades per Berta Xirinachs, Rodolfo Valero i Diego López. Aquestes Jornades es van desenvolupar en sessions de debat i van reunir joves autors locals amb artistes de prestigi i docents universitaris.

NOVES LÍNIES EXPOSITIVES I EDUCATIVES A LA SALA D'ART JOSEP BAGES (1995-1998)

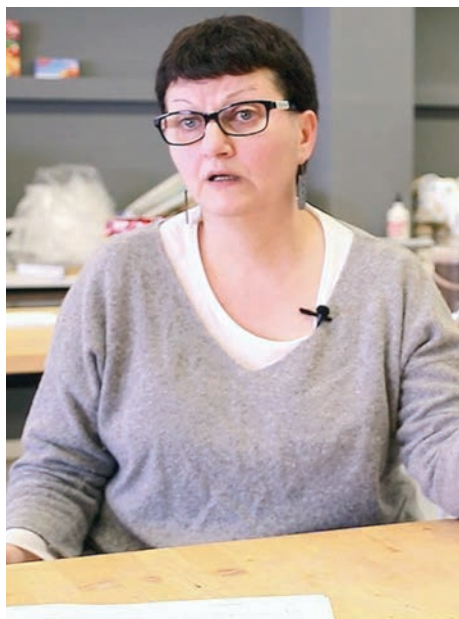
4' 06"

L'Ajuntament va inaugurar, als baixos de la Torre Muntadas, un espai expositiu que portava el nom d'un artista local d'origen vilanoví: el 26 de setembre de 1977 s'obria la Sala d'Art Josep Bages. A cavall entre els anys setanta i vuitanta, es va constituir com un espai expositiu, sobretot pictòric, on s'exposaven obres com si es tractés d'una galeria. Inauguracions freqüents de pintura figurativa i paisatgista van caracteritzar-ne els primers moments, fins al punt que es va convertir en un lloc de trobada d'artistes, aficionats i alumnes d'art.

L'any 1986 s'hi van iniciar les primeres activitats educatives entorn a l'art, coincidint amb les exposicions que s'organitzaven per Sant Jordi. Al voltant de les exhibicions es muntaven xerrades amb convidats de prestigi i tallers fins a l'any 1992.

El gir educatiu es va fer més evident a partir de l'any 1995 quan Elisa Garcia rep l'encàrrec de coordinar la sala d'exposicions. La relació emergent entre ella i els artistes a l'hora de preparar els muntatges, va ser l'inici d'un embrionari servei educatiu. Es començaven a fer les "Xerrades amb l'artista", amb l'objectiu de divulgar i donar a conèixer amb major profunditat les obres exposades. Tal com recorden Elisa Garcia i Xavi Gimenez (tècnic municipal de l'Ajuntament del Prat), es feia necessari crear un servei educatiu que cobrís les demandes de centres reglats i no reglats de la ciutat.

D'altra banda, el caràcter estable de la programació i les accions educatives que s'hi duïen a terme van provocar la visibilització de la sala fora del Prat. La revista que publicava l'Oficina de Difusió Artística (Diputació de Barcelona) es feia ressò de les activitats i presentava l'espai de la Torre Muntadas com un centre cultural rellevant. Fruit d'això, el MACBA va comptar amb la Sala d'Art Josep Bages (Torre Muntadas) per mostrar una exposició itinerant que transitaria per diferents ciutats. El 1997 l'exhibició es va titular "El MACBA al Prat" i va ser el punt de partida d'un servei educatiu estable que en l'inici van liderar Dolors Juárez i Belén Casas.

LA CREACIÓ DE L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE L'ART DEL PRAT (1995)

4' 30"

L'any 1995 es crea l'Associació d'Amics de l'Art del Prat (AAAP) amb dos objectius. El primer estava relacionat amb la regularització de l'entitat, que tenia els seus orígens en un funcionament heretat de l'antiga Escola Municipal de Dibuix i Pintura; el seu creixement exponencial provocava la necessitat de trobar una fórmula que li donés consistència com a entitat i ordenés la situació laboral del professorat. El segon objectiu tenia a veure amb la vinculació amb el Taller de Ceràmica i el Taller d'Esmalts que havien aparegut a mitjan dels anys vuitanta.

Amb la creació de l'AAAP, el nom de Escola Municipal de Dibuix i Pintura va quedar obsolet, ja que no representava totes les activitats que a partir d'aleshores l'entitat desenvoluparia. Així va ser com va néixer l'actual Escola d'Arts del Prat.

La primera Junta Directiva es va constituir, presidida per Àngel Garcia i amb Fermín Marimón com a vicepresident. Després, Toni Garcia va agafar el relleu de la presidència des del 1998 fins al 2016.

L'entitat, a partir de 1997, a part de l'Escola d'Arts del Prat, també va assumir tasques de gestió de la Sala d'Art Josep Bages (Torre Muntadas) i va adquirir competències associades a la programació, els muntatges i els serveis educatius.

NOVES POLÍTIQUES CULTURALS I NOUS EQUIPAMENTS (1991-2003)

5" 12'

Després de finançar les prioritàries obres d'urbanització i clavegueram a la ciutat durant els anys vuitanta, l'Ajuntament va decidir començar una sèrie de polítiques d'inversió a l'àmbit cultural. En aquest període de temps, sota la regidoria d'Antoni Rodés, hi va haver una voluntat de redirigir la gestió. Era el moment, d'una banda, de planificar nous equipaments i, d'una altra, d'ordenar el mapa d'entitats culturals per regularitzar-ne les situacions. Una d'aquestes entitats va ser l'Associació d'Amics de l'Art del Prat, l'any 1995.

En aquest sentit, es comprenia que al darrere de qualsevol equipament hi havia la necessitat de crear polítiques culturals clarament planificades i amb unes línies d'actuació ben marcades.

APORTACIONS DOCENTS AMB ELS MÉS JOVES L'ESCOLA D'ART DEL PRAT (1997-2012)

6" 05'

El temps de transició de l'antiga Escola Municipal de Dibuix i Pintura a l'actual Escola d'Arts del Prat va comportar la renovació del professorat de l'equip docent. Primerament, la jubilació de Teresa Batllori (1997) va permetre la incorporació de Magda Busquets per treballar amb els grups d'ensenyament infantil. El fet que Fernando Herraiz adquirís les tasques de coordinació pedagògica va fer que Rosa Mayol assumís els grups de Dibuix del Natural el 2001. I, finalment, Montse Mayol va substituir el 2003 Gemma Otero al Taller de Còmic.

Eren temps en què Magda Busquets, acompanyada d'Antoni Oliva, treballava tècniques diverses i manuals amb el seu alumnat. Rosa Mayol, a part del dibuix del natural, feia tallers de maquillatge per Carnestoltes, punts de llibre per Sant Jordi al carrer Ferran Puig i colònies artístiques en cases rurals prop de Girona. I Montse Mayol combinava el Taller de Còmic i les classes de Dibuix del Natural més avançat.

APRENT AMB EL SERVEI EDUCATIU A LA SALA D'ART JOSEP BAGES

6' 28"

L'any 1998 es decideix que les tasques de comissariat de sala i del servei educatiu les portés endavant la mateixa persona. Dolors Juárez assumeix aquestes funcions amb el repte de vincular el component pedagògic amb la producció de les exposicions, per mirar de crear nexes entre la Sala i la ciutat.

Les necessitats pròpies de la logística del treball aviat van permetre que nou personal entrés a formar part de l'equip per efectuar tasques de disseny i muntatge, com per exemple David Sánchez, Óscar Calzada i Carlos Pascual; o per fer treballs de coordinació, com Abel del Castillo i Sílvia Muñoz. Aquestes incorporacions van

consolidar l'equip de la Torre Muntadas que, a partir de llavors, podia fer-se càrrec del procés complet d'un projecte expositiu.

Entre altres projectes desenvolupats, va ser rellevant l'experiència del 2n Simposi d'Escultures al Carrer, que es va celebrar l'any 2002. Veure els escultors treballant *in situ* a la plaça Catalunya, va venir acompanyat d'un servei pedagògic dirigit als estudiants de secundària i primària. L'equip d'educadors va estar compost per: Dolors Juárez, Maite Travé, Alicia Miguel i Marisa Parrilla.

L'exposició "El Camp de la Bota" va ser un exemple de treball col·laboratiu que va unir esforços entre l'equip de Torre Muntadas, l'artista Francesc Abad i Xavi Gimenez (tècnic de l'Ajuntament del Prat). El projecte desenvolupat el 2005 va itinerar durant dos anys per diferents sales d'exposicions i museus de les comarques de Barcelona.

Capítol 4

TALLER J. L. MARGRÀ (des de 2010)

2' 45"

José Luis Martínez va obrir el seu taller amb l'objectiu d'ensenyar diverses tècniques artístiques de representació. Les eines de producció que s'hi treballen principalment són l'oli, l'acrílic i el grafit.

El taller està dirigit a tothom que, iniciat o no, vulgui aprendre formes de produir obres que trobin la motivació en la representació fidedigna de la realitat. Lluny de classes magistrals, la seva tasca docent es caracteritza per acompanyar i guiar els progressos dels seus estudiants.

EL TALLER DE PINTURA I MANUALITATS (des de 2008)

1' 40"

Després de deixar la docència a l'Escola d'Arts del Prat, Magda Busquets i Antoni Oliva van obrir un espai propi d'ensenyament amb el nom de Taller de Pintura i Manualitats.

Les classes, dirigides a joves i infants, tenen la missió d'ensenyar les diferents tècniques de producció visual; el dibuix, la pintura i els treballs manuals són les principals raons del taller.

ESPAI TATARICUM (2011-2015)

2' 08"

Stella Rubio i Xavi Mateo van decidir obrir un espai que fos una galeria, una petita botiga amb objectes d'autor i un taller d'arts. Les classes que impartia Stella Rubio estaven dirigides a nois i noies d'entre quatre i dotze anys d'edat; era un taller obert on el joc era un element dinamitzador de l'ensenyament de diverses tècniques d'expressió plàstica i visual.

ENTRE SERVEIS EDUCATIUS I TROBADES D'ARTISTES A LA SALA (2008-2011)

3' 49"

Després d'un temps d'adaptació treballant al costat de Dolores Juárez, Mariona Moncunill va assumir les tasques del Servei Educatiu i la coordinació de la Sala d'Art Josep Bages. En aquell moment, l'equip estava compost per Luis J. Higuera com a dissenyador i Esther Merchán com a dinamitzadora de sala.

Algunes iniciatives prèvies es van posar en pràctica: sobretot, aquella que considerava la Sala com un espai de trobada i aprenentatge d'artistes locals. El Servei Educatiu no es limitava a visites comentades dirigides a escoles i instituts; també, es començava a

treballar de forma incipient amb els joves creadors, acompanyant els seus processos de producció i desenvolupament de projectes artístics i expositius. L'objectiu de la implantació de la nova línia tractava de donar-los pautes professionalitzadores i crear ponts de connexió entre artistes.

GALLUM GALLUM (2010)

4' 42"

"Gallum Gallum" va ser un projecte que, per iniciativa municipal, va reunir molts artistes entorn a un dels senyals d'identitat del Prat: el pota blava.

El projecte es va iniciar amb l'encàrrec a Mariano Ríos de l'escultura del gall original; després de fer-ne 15 còpies en polièster, alguns artistes locals van realitzar intervencions creatives. Les obres van estar exposades a diversos espais públics urbans i institucionals de la ciutat. La mostra va anar acompanyada d'una exposició a la Sala d'Art Josep Bages i d'una exhibició a l'Aeroport del Prat.

Si, d'una banda, "Gallum Gallum" es va convertir en una plataforma on connectaven els artistes de la ciutat, de l'altra, en l'àmbit educatiu, es va transformar en un pretext per aprendre col·laborativament, en aquest cas, dins del marc de l'Escola d'Arts del Prat.

L'ESCOLA D'ARTS DEL PRAT DELS MÉS JÚNIORS (a l'actualitat)

5' 20"

Les noves línies educatives desenvolupades a l'Escola d'Arts del Prat han replantejat l'ensenyament de les arts visuals en els darrers anys. Actualment, sota la direcció de Laia Campañà, s'han deixat enrere les classes que, d'una forma tradicional, es limitaven a representar la realitat amb tècniques diverses, i l'Escola s'ha obert a nous posicionaments docents. D'altra banda, els tallers que funcionaven de manera aïllada van deixant pas a un treball transdisciplinari on l'alumnat transita a través de projectes artístics d'ordre col·laboratiu entre els diferents espais.

L'equip docent responsable de les activitats educatives dels més júnior està compost per: Núria Inés Hernández (Taller d'Art Jove i Taller de Còmic Júnior), Olga Merchán (Espai d'Art Midgard) i David Faure (Espai d'Art Liliput i Espai Família Creativa).

Treballar d'aquesta manera ha portat a desenvolupar projectes educatius i artístics amb nens i nenes al centre de dia de l'Associació de Familiars de Malalts d'Alzheimer, com va fer Olga Merchán, a realitzar cartells i un concert d'"instruments estranys" amb Núria Inés i David Faure, etc.

Capítol 5

APRENENT AMB TROBADES D'ARTISTES. /UNZIP ARTS VISUALS AL PRAT (des de 2011)

3' 54"

El gir formatiu-artístic que s'havia iniciat en etapes anteriors, es va començar a consolidar l'any 2011 amb la creació de /UNZIP Arts Visuals al Prat. /UNZIP és el nom que rep l'equip de treball que, coordinat per Lluç Mayol fins al 2016, es responsabilitza dels muntatges, dissenys i serveis diversos que es presten des de la Sala d'Art Josep Bages a la Torre Muntadas; el nou nom va comportar també noves estratègies de treball.

Ja no només es tractava de fer visites guiades a les exposicions per a escoles i instituts, o d'assessorar els artistes a títol individual amb una mirada professionalitzadora, o d'afermar connexions compartint projectes, etc.

Les tasques de /UNZIP es reafirmaven en afavorir espais de trobada per compartir experiències i per crear projectes col·laboratius. Amb aquesta dinàmica es van dur a terme activitats com: Les Tertúlies, Jo Pinto, projectes d'Art en família, les Jornades de Suport a la Creació, etc.

Com a conseqüència directa o indirecta de tot això, va néixer un nou projecte per iniciativa pròpia dels artistes locals, que es va titular "Coordenades". En les dues convocatòries que fins ara s'han desenvolupat d'aquest projecte s'ha treballat de manera assemblària i s'han ocupat diversos espais públics de la ciutat per mostrar l'obra produïda des d'una vessant contemporània.

"COORDENADES"

3' 50"

Des de la Sala d'Art Josep Bages (Torre Muntadas), /UNZIP Arts Visual al Prat va acompanyar la realització d'un projecte artístic a l'espai públic de la ciutat. El projecte es va titular "Coordenades" i se'n van celebrar dues convocatòries (2012 i 2013), que van reunir una gran part dels artistes locals.

Les activitats es van dur a terme de manera col·laborativa i assembleària, mitjançant reunions freqüents, plegant iniciatives i produint sinergies entre aquells que hi van participar. A part d'omplir l'espai de la ciutat d'obres contemporànies de diversa factura, "Coordenades" es va convertir en una plataforma de reconeixement que va crear connexions i vincles entre els artistes locals.

POLÍTiques DE FORMACIÓ I SINERGIES (2007-2016)

4' 19"

Després de la posada en marxa dels equipaments i de les polítiques culturals que s'hi vinculen, va venir el temps de planificar i reformular la manera de treballar. En aquesta línia, Francisco Lorenzo i David Vicioso, com a regidors de Cultura a les seves respectives legislatures, van potenciar la formació dels joves artistes i les seves produccions des de dues components.

La primera va estar relacionada amb la reubicació d'espais de formació: el 2013 es van inaugurar les noves dependències de l'Escola d'Arts del Prat al segon pis del Centre Cultural El Remolar.

La segona línia impulsava el treball col·laboratiu i participatiu; l'equip de persones que gestionava la Sala d'Art Josep Bages va rebre l'encàrrec de fer l'acompanyament en els processos de creació i producció, com a part del servei educatiu que fins al moment havien desenvolupat. És així com, les convocatòries del "Gallum-Gallum" o de "Coordenades", es van desenvolupar sota el seguiment de l'equip de treball de la Sala que, des del 2012, va passar a anomenar-se *UNZIP Arts Visuals al Prat*.

Aquestes polítiques culturals han estat útils per crear vincles entre els artistes locals, desenvolupar projectes col·laboratius, donar visibilitat als treballs realitzats, ocupar i donar altres usos a l'espai públic, etc.

L'ESCOLA D'ARTS DEL PRAT DELS MÉS SÈNIORS (a l'actualitat)

9' 00"

La inauguració de les noves dependències de l'Escola d'Arts del Prat l'octubre de 2013 va unir físicament tots els seus espais; ceràmica i esmalts van abandonar la Torre Muntadas per instal·lar-se, definitivament —juntament amb la resta de tallers—, al segon pis del Centre Cultural El Remolar. Això va permetre obrir noves línies educatives a través de sinergies entre diferents grups i tècniques disciplinàries.

Actualment, les responsables de la docència als grups d'adults són: Maite Travé (Pintura i Dibuix), Encarna Boada (Esmaltes al foc i Joieria) i Elisa García (Escultura i Ceràmica).

Les noves formes d'actuar converteixen les aules en àrees d'experimentació artística des del punt de vista tècnic i conceptual. Treballar en aquesta línia, incita la col·laboració entre els alumnes dels diferents grups, així com la seva mobilitat pels diversos espais de l'Escola. En un dels primers projectes desenvolupats, el "Laboratori d'experimentació artística", hi van treballar plegats alumnes d'escultura i de pintura. La producció realitzada va donar forma a l'exposició "Auto-retrats". Un altre projecte va ajuntar estudiants de pintura i joieria per dissenyar joies contemporànies.

EL TALLER DE CINEMA A L'ESCOLA D'ARTS DEL PRAT (des de 2011)

2' 49"

El Taller de Cinema neix l'any 2011 com un curs monogràfic dins del context de l'Escola d'Arts del Prat. Des de llavors, se n'han portat a terme quatre convocatòries i Francesc Cànovas n'ha estat el docent.

Amb nou mesos de durada, el curs té l'objectiu d'introduir els estudiants al món del cinema. El taller finalitza amb la realització d'un curtmetratge en què, cadascun dels alumnes, assumeix les diferents funcions de la producció.

Un altre esdeveniment significatiu són les "Xerrades en Curt", que el mateix Francesc Cànovas coordina al Cèntric. A les sessions s'hi conviden els directors perquè, després de visionar les pel·lícules, parlin de les seves produccions.

UNA MIRADA ENTORN A L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE L'ART DEL PRAT (a la actualitat)

1' 60"

L'Associació d'Amics de l'Art s'ha consolidat com una entitat sense ànim de lucre que gestiona el treball que es porta a terme en dos espais: l'Escola d'Arts del Prat i el Centre d'Art Torre Muntadas). El reptes emergents són fruit de la configuració de noves línies d'actuació: d'una banda, el treball que comporta ampliar l'oferta d'activitats de formació artística a alumnes i, també, a professorat de l'ensenyament reglat; i, de l'altra, la consolidació de l'espai de la Sala com un lloc de trobada que va més enllà de les exposicions que s'hi puguin mostrar.

Crèdits

Comissari

Fernando Herraiz

Equip comissarial

Toni García
Laia Campañà
Lluc Mayol

Documentació

Arxiu Municipal del Prat de Llobregat

Fotografies

Fons Arxiu Municipal del Prat,
Fons de l'Associació d'Amics de l'Art del Prat,
/UNZIP Arts Visuals al Prat,
Elisa García, Fernando Herraiz,
Joan Jordà, Maite Marín, Rosa Mayol,
Mariano Ríos, Stella Rubio, Maite Travé i
Fernando Vecino

Coordinació de producció i muntatge

Lluc Mayol, José Antonio Delgado i
Esther Merchán

Direcció del documental

Fernando Herraiz

Disseny de mapes visuals

Domingo Recreativos

Disseny de la imatge de l'exposició i de la publicació

Luis J. Higuera (Lumps of Sugar®)

Producció de plafons interactius

Rètols Alarcón

Col·laboradors entrevistats

Alba Ardeo, Antoni Pedrero, Antoni Rodés,
Berta Xirinachs, Consol García, David Allende,
David Faure, David Sánchez, David Vicioso,
Diego López; Dolors Juárez, Elisa García,
Encarna Boada, Esther Merchán,
Fermí Marimón, Fernando Herraiz,
Fernando Vecino, Francesc Cánovas,
Francisco Lorenzo (Pope), Javi Galán,
José Luis Martínez, Josep Mayol,
Josep Pérez Moya, Laia Campañà, Lluc Mayol,
Luís Martos, Magda Busquets, Maite Marín,
Maite Travé, Manolita Sanz, Mariano Ríos,
Mariona Moncunill, Marisa Parrilla,
Montse Mayol, Núria Inés, Olga Merchán,
Olga Paretas, Óscar Calzada, Pietat Piñera,
Rafa Milán, Rodolfo Valero, Rosa Mayol,
Stella Rubio, Toni García i Xavi Gimenez

Producció

Arxiu municipal del Prat
Regidoria de Cultura

Ajuntament del
Prat de Llobregat

Organitza

ASSOCIACIÓ D'AMICS
DE L'ART DEL PRAT

Amb el suport de

Diputació
Barcelona

**Del 24 de setembre al
20 de novembre 2016**
al Centre d'Art Torre Muntadas

Carrer de Jaume Casanovas, 80
08820 - El Prat de Llobregat

Horari especial de Festa Major

Dissabte 24 de setembre de 12 a 14 h i de 18 a 21 h
Diumenge 25 i dilluns 26 de setembre d'11 a 14 h i de 18 a 21 h

Horari

De dimarts a divendres, de 16.30 a 20.30 h
Dissabtes i diumenges, d'11 a 14 h.